

Vilen je s dosadom zurio u sliku. Nikako nije uspevao da shvati kakva se to lepota krije u kasnim Van Lojtovim radovima. U onim ranim, još i nekako— tada je slikao realne pejisaže. Planine, sela, drveće, zamkove. A onda je iznenada poludeo za De Stijlom, za Mondrijanom. Od divnih pejisaža prešao je na dosadne i monotone vertikalne i horizontalne linije, pravougaonike, kvadrate i rombove. Vilen je bio praktičan čovek, sa obe noge čvrsto na zemlji. Imao je mišljenje o Mondrijanu, i Van Lojtvom podražavanju dotičnog, a to mišljenje nije iznosio javno. Van Lojt je stekao svetsku slavu sa slikom „Crvena, plava, žuta”. I onda, na vrhuncu slave... Vilen se strese.

Nikada nije ni verovao u boemski i umetnički duh slikara. Predugo se kretao u tom krugu, da ne bi znao da je to samo šarada. Većina tih umetnika su bili obični proizvođači koji su radili za pare. Ni najmanje nisu verovali u ono što su radili. Živeli su boemski samo zato što je to bilo u funkciji profita. Publika, tj. kupci želeli su da čuju da oni tako žive. Kao što su rok zvezde jurile grupi devojke, pili i drogirali se. Radili su ono što se od njih očekivalo da rade. Pa ipak... Vilen se strese. Da li je Van Lojt želeo večnu slavu, mesto u istoriji ? Možda je smatrao da će mu slava vremenom izbledeti ? Možda je zato završio obešen o luster, u jeftinom hotelu u francuskoj provinciji ?

Proučavao je tu prokletu sliku, nakon čijeg se stvaranja, nije prošlo ni dva meseca, Van Lojt ubio. Besmislena slika. Nikakve lepote, ni smisla. Crne linije, crveni, plavi i žuti pravougaonici i kvadrati. I sve to prekriveno žutim rešetkastim linijama. Zavrteo je glavom. Ko je uopšte proglasio taj neoplasticizam i apstrakciju umetnošću ? To je najobičnije

sranje, što se njega tiče. Vilen nije imao iluzija. Nije bio nadaren kao njegov pokojni prijatelj (za pejsaže, ne za ove gluposti) ali imao je dovoljno znanja da radeći za razne reklamne agencije, studija i slično zarađuje pristojno za život. Imao je samo jedno dete, ćerku koju su kasno dobili, i koju je slabo razumeo i poznavao. Prema supruzi nije osećao ništa. Jedina osoba prema kojoj je gajio neka dublja osećanja, bila je Rubi, njegova ljubavnica, dvaput mlađa od njega. Znao je da ga koristi, da voli skupu garderobu, nakit i poklone kojima je obasipao, ali isto tako i da uživa u seksu s njim, da ga obasipa nežnostima, da u njemu vidi očinsku figuru koju nije imala kada joj je trebala. Rubi. Licem mu preleti osmeh. Rubi... kože meke i glatke kao svila, zanosnih oblina. Bilo je zaista čudno razmišljati o njoj na ovom mestu— pred ovom hladnom, besmislenom slikom, koja kao da je totalna suprotnost Rubinoj vatrenosti, i životnoj energiji koju je posedovala.

Crvena, plava, žuta... zašto mu je supruga poklonila ovako skupu sliku ? Nesumnjivo je znala za Rubi. Da li je stvarno očekivala da se pomire?

Namrštio se. *Nešto se pomerilo u strukturi slike. Nešto sitno, tek kao mrlja na ivici vidnosti. Kao da su tri boje u geometrijskim telima postale punije, jasnije.*

A onda je eksplodiralo, u deliću sekunde stupilo je u interakciju sa njegovim mozgom i više nije bilo povratka.

Vilen je shvatio sve. Mogao je da razume Van Lojtov bol. Van Lojt je tragao za savrшеноšću, za jedinstvom pojedinačnog i opšteg. Za univerzalnim. I pronašao ga je. Vilen je sa nevericom posmatrao kako se struktura slike menja. Nije imao pri sebi nikakav alat. Slikao je umom, bez trošenja ruku, bez trošenja alata. Crvene, plave, žute geometrijske figure ređale su se u beskrajinim nizovima. Horizontalne i vertikalne li-

nije. Praznina. Odsutnost. Beskraj. Saznanje je Vilena pogodilo kao malj. Van Lojt je pronašao ono za čime su tragali Mondrijan i družina. Savršenost. Univerzalnost. Ono što su prostim , narodskim jezikom zvali PAKAO. Van Lojt je našao kapiju. Suprotno uvreženom verovanju, pakao nisu činili sumpor i oganj. Pakao je bio savršenstvo— red, harmonija, savršena geometrija oblika u neprestanom kretanju. Van Lojt je shvatio šta je učinio, i pokušao je popraviti štetu. Rešetkaste žute linije predstavljale su njegovu poslednju odbranu, simbol Haosa koji je trebao da zatvori taj užasavajući, plamteći Red crvenog, žutog i plavog. Da zatvori kapiju. Prekasno.

Vilena su našli tri sata kasnije. Buncao je ležeći nag na podu. Čitav zid je bio prekriven crtežima. Svi su predstavljali isto. Beskrajne nizove žutih, rešetkastih linija. Najčudnije od svega bilo je što u sobi nije bilo ničeg drugoga. *Ničega sa čime bi se slikalo.* Vilena su odveli u duševnu bolnicu.

Gospođa Vilen se nasmeši. Bila je to žena četrdesetih godina, ali zanosne, očaravajuće lepote. Još uvek je mogla da istopi svakog muškarca svojim osmehom, gracioznom figurom i dugim nogama. Ovaj put njen osmeh nije bio namenjen muškarcu. Ni poljubac. Nasmeši se još jednom, a onda se nagnu preko stola i strasno poljubi mladu ženu koja je sedela preko puta nje.

„Mmm , što je to dobro— Rubi sklopi oči.— Hoću još jedan.

„Kasnije dušo— nasmeši se gospođa Vilen— da vidimo prvo šta ćemo sa svim tim novcem. Ko bi rekao da tunjavi ima onoliko para, a? ”

„ Pa rekla sam ti ja— odgovori Rubi— Svi su ti umetnici ludi. Moj izvor mi je rekao da su se svi koji su gledali tu sliku ubili , ili završili u ludari.”

Zazvonio je mobilni telefon. Dva mobilna telefona, istovremeno. Gospođa Vilen pogleda poruku koja je stigla. Istovremeno i Rubi proveri svoj telefon. Stigle su dve slike, dve slike živahnih, punih boja. Crvena, plava, žuta. Dva užasna krika prolomiše se kafeom. Policija je ubrzo pronašla dve mrtve žene. Slikarku Aleks Vilen, i egzotičnu igračicu Rubi Volas.

Vilen je posmatrao more. Prijala mu je Azurna obala. Modro more, topli sunčevi zraci, mirisi leta i mladosti. Prijalo je i Lari. Ćerka mu je pocrnela, dobila lepu boju. Konačno su počeli da se malo bolje razumeju. A i rešio se one dve harpije koje su mu sisale novac i energiju.

Razmišljao je o slici. Crvena, plava, žuta. *Bože, kako je lepo slikati umom. Ne trošiš ni alat, ni ruke. Nanosiš boje kako želiš, brišeš, eksperimentišeš, bez straha da ćeš pogrešiti. Šta i ako pogrešiš? U nanosekundi već imaš hiljade novih slika, hiljadu savršenih oblika. Geometrija pakla je beskrajna. Bez sumnje će uskoro imati milione na računu.*

Van Lojta i ostale je upropastio talenat. Kreativnost koju su nosili u sebi nije mogla da izdrži savršenost Reda, apsolut Pakla, njegovu beskraju preciznost, tačnost i formu. To je bilo previše za istinske umetnike. Srušilo je sve u šta su verovali. Njihovo stvaranje je postalo besmisleno. Kapija ih je progutala. Vilen nije imao tih problema. Bolelo ga je uvo i za umetnost, i za Red i Haos. Interesovao ga je bankovni konto. A slutio je da će mu ga Kapija značajno uvećati.

Lara mu dobaci loptu. Vilen se osmehnuo. Lopta je bila trobojna, i to su bile boje koje je obožavao.

Crvena, plava, žuta.